

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserte) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 7. februvarja 1904.

V. letnik.

Našim naročnikom.

Prosimo naše cenjene naročnike, da nam nemudoma vpošljejo vsakojako še zaostalo naročnino!

Ako kak naš naročnik lista „Štajerc“ ne dobi redno v roke, kakor bi to moralo biti, tedaj naj nam to nemudoma naznani, ker mi smo pripravljeni, take nedostatke, nagajivosti ali celo klubovanje takoj višjemu poštному uradu naznani, kjer se bode naši pritožbi gotovo ustreglo. Pišete nam vašo zadevo lahko s kako poštno dopisnico ali „karto“.

Novi naročniki dobijo vse letošnje številke našega lista s prvo naročeno številko doposlane.

Kaj nam manjka?

Lepa je naša domovina. Tla so rodovitna in podnebje je ugodno in zdravo, kakoršnega ima le malo krajev na naši zemlji. Koder se gibljejo delavne roke in se rodovitnost naših polja, travnikov in vinogradov, sadunosnikov in gozdov po razumnem načinu izkorišča, se razun malih izjem po vsej naši domovini v primeri z drugimi kraji z istim podnebjem najde povoljno občno blagostanje. Resnično je sicer, da nam prizadevajo različne naravne sile, vremenske nezgode, vsakoteri mrčes ter živalske in rastlinske bolezni tu in tam mnogo neprilik ali celo jako občutljivo škodo, toda povprečno naj bodimo z našo domovino zadovoljni ter Stvarniku za njo hvaležni. Mnogo, mnogo je krajev, ki imajo z našimi isto lego, pa so v marsikaterem obziru na veliko slabšem. Slovenci spadamo k tistim narodom, ki se pečajo večinoma s poljedelstvom in ravno to imamo v tem sestavku v mislih, kajti z deželami, v katerih prevladuje industrija,

(obrtništvo) se naši kraji ne zamorejo primerjati; industrija leži v slovenskih krajih še v plenica.

Biti bi morali toraj z našimi razmerami in našim stanjem zadovoljni. Slučajne nezgode večinoma nimajo trajnih nasledkov, potrebno je le nekoličkaj potrpežljivosti in udanosti v Božjo previdnost, in vse neprijetnosti se dajo prenesti, vsaka škoda popraviti. Ni ga človeka na svetu, kateremu bi šlo vse po njegovi volji in pregovor pravi, da še Bog ne zamore vsakomur ustreči — vsaka glava ima svoje misli, svojo voljo, svoje želje. Tako je bilo, odkar človeški rod na zemlji biva in bode ostalo dotlej, ko bode poslednji človek oči zatisnil. Dete se posolzi, ko pride na svet, starček se s solzami v očeh od tega sveta posloviti.

V obče imamo dovolj pogojev, da bi se smeli čutiti zadovoljne in srečne. Eden poglavitnih pogojev za našo zadovoljnost in srečo pa nam manjka, in to je ljubi mir. Kjer ne vlada mir, tam ni zadovoljnosti, ni prijateljstva, ni vzajemnosti in tudi ne sreče. Sovražstvo, škodoželjnost, prepiri in boji so na dnevnem redu in življenje je ljudem le težnja, nevšeča in neljuba potreba, sila, katerej se morajo nehote uklanjati.

Priprosto slovensko ljudstvo je miroljubnega značaja, to nam pričuje njegova zgodovina od dobe, ko so v njej Slovenci prvič nastopili in do današnjega dne. Medsebojno so živeli v miru in slogi, odkar so si postavili v naših pokrajinah svoja stanovanja. V miru so živeli pa tudi s svojimi sosednimi ljudstvi, bodisi kateregakoli plemena. Le navalom divjih Obrov in Turkov so se krepko v bran postavili ter se tako pogina rešili. Proti svojim oblastnikom so se spuntali le eno edino-

krat v večjem številu in tudi takrat je bila vzrok puntarski ustaji hujškarija posameznih nezadovoljnejšev in prenapetnejšev, ki so si iskali pri tem dobička in časti. Zaslepljeno in zapeljano ljudstvo se je moralo za svojo nepremišljenost trdo pokoriti, zapeljive hujškače pa je zadela zaslužena ostra kazen.

V novejši dobi prikazali so se med nami hudi oškodovalci našega ljudstva, ki pa niso prišli od zunaj, s tujine, temuč so večinoma izšli iz sredine naroda, lastni so njegovi sinovi. Hlinijo se in navidezno kažejo prijatelje in dobrotnike svojih rojakov, medtem ko so najnevarnejši sovražniki, zapeljivci in oškodovalci svojega revnega ljudstva, ki ne slutijo in ne pregleda njihove nakane in namere. Hinavščina, potuhnjenost osobito pa stan tem ljudem omogoči, da se ljudstvo nesluteč nevarščine pusti jim za nos voditi, od njih izkoriščevati ter zadovoljnost, mir in slogo preobračati v nezadovoljnost, sovražstvo in prepir.

Nepoklicani se vtikajo v naše družinske in javne zadeve, dajati hočejo nam povelja, kako se naj robato zadržujemo nasproti oblastim, posebno pa nasproti drugojezičnim sosedom, s katerimi smo do sedaj ali do nedavnega časa v miru in slogi živeli. Hujškajo nas ti zapeljivci enega proti drugemu in prišlo je že tako daleč, da v nekaterih okolicah, posebno ob jezikovni meji, brat bratu več ne zaupa, da skoraj vsakdo sumi v svojem bližnjem tajnega nasprotnika ali celo jako nevarnega sovražnika. Tak zapeljan revež se resnično čuti osamljenega brambovca v sovražnem taboru.

Kako pa se obranimo teh zapeljivcev? Najzanesljivejše sredstvo za ohranitev miru je to, da vsakogar odločno in brezobzirno zavrremo, ki se hoče vtikati v naše zadeve, najsi bojo te družinske ali pa javne. Poslužujmo se naših pravic po lastni pameti in sicer v tolikošni meri, kakor jih nam postava pripušča, ne pa po navodilih ali celo poveljih potuh-

njenih zapeljivcev, ki nikakor niso naši prijatelji in dobrotniki, temveč naši najnevarnejši, toda skriti sovražniki. Trudijo se le iz sebičnosti, saj je vsakomur znano, da samo takrat brezplačno zinejo, kadar se jim kos z vilic umakne.

Ne dajmo se nikjer in nikoli k čemur prigovarjati ali pred čem plašiti, ravnajmo se po lastni pameti, volji in prepričanju, bodimo s sosedi složni in odkritosrčni prijatelji, varujmo se zavisti, škodoželjnosti in pohlepa, ogibajmo se hudomušnih in hinavskih zapeljivcev, ne poslušajmo na njihove hujškarije, ne dajmo si naših zasebnih in javnih pravic od nikogar kratiti, in zavladal bode med nami spet blaženi mir, kakoršnega so naši pradedje uživali.

Papež želi nam mir.

Sveti oče je izdal okrožnico, v katerej prav krepko povdarja, da želi in tirja od svojih duhovnikov, naj se ne vtikajo v reči, ki ne spadajo v njihov delokrog. Posebno se nanašajo na to točko 16, 17. 18 in 19. Pisateljem in časnikařem duhovniškega stanu zapoveda, da smejo pisati le to, kar je resnično in pošteno in da morajo predložiti svoje sestavke popred duhovski oblasti, predno jih priobčijo v javnosti. Škofje imajo biti odgovorni za delovanje duhovniških časnikarjev. Koliko se za ta papežev ukaz zmenijo duhovniki, to je vsakomur znano, prepriča se pa tudi lahko vsakdo sam, ako vzame v roke katerisibodi klerikalni časnik. Pišejo pa ti ljudje slej kakor prej neresnično, lažnjivo, ker si mislijo, da o njihovem postopanju papež itak ne bode ničesar zvedel. Ako cesar izda za svoje državljane ukaz ali svoji armadi povelje, se mora to natančno izpolniti; nikdo se ne sme posmehovati, nikdo ukaza, oziroma povelja prezirati ali mu celo kljubovati. Kako pa spoštujejo

vega tajil ter pravil, da mu je uro ta in ta tovariš posodil, ki tistega dne ravno ni bil v šoli. Ko je bil dotičnik pozneje vprašan, od kodi da je dobil uro, se je hitro dognalo, da se je moj dečko zlagal. Sedaj je trdil, da jo je na cesti našel, pa vse mu ni pomagalo, moral je v luknjo in biti mora kaznovan.

Občinskemu slugi sem rekel, naj dečka čez noč v luknji obdrži. Jaz se moram šele zbrati. To je bil najhujši udarec, ki me je do sedaj zadel.

25. junija.

Danes sem nameraval pridigati o evangeliju od izgubljene ovce in od grešnika, ki se je spokoril. Zdaj pa sem moral to opustiti, ker drugače bi ljudje mislili, da hočem stem mojega tatu zagovarjati. Bral sem samo evangelij, glas mi je hotel od same srčne žalosti zastati. Namesto pridige molili smo rožni venec.

Popoldne po žegnu prejel je Bogdan svojo kazen. Dal sem županu sporočiti, da naj stori z dečkom, kar hoče, jaz nečem zraven biti. Saj mi je že med božjo službo bilo, kakor da bi pred očmi mojih fanov „skozi šibe“ letal. Župan je zahteval, da naj

Župnikov fant.

Iz pisem nekega kmečkega duhovnika. Nemški spisal P. K. Rosegger.

Ponatis prepovedan.

(Dalje.)

24. junija.

Danes proti večeru pride k meni občinski sluga ter me nekako obstavlja vpraša, ali ga naj k meni domu pripelje, ali pa ga naj še v občinski luknji pusti? S prvega ne vem, koga da misli. Bogdana baje misli.

Že včeraj se je govorilo, da je nadučitelju medtem ko je v šoli podučeval, izginila iz njegovega stanovanja srebrna žepna ura. Sum je letel na nekatere šolarje, ki so med podukom eden za drugim „na stran“ prosili ter so morali mimo nezaklenjenih vrat nadučiteljevega stanovanja iti.

Moj Bogdan črke V ne more prav narediti in tako se je danes učitelj, ko je bilo pisanje, nekoliko doli k dečku nagnil, ga za roko prijel in tako črko zapisal. Sedaj pa zasliši v dečkovem telovniku tikanje žepne ure. Bila je učiteljeva. Bogdan je baje iz per-